

Pomáhat a chránit

KRAJSKÉ ŘEDITELSTVÍ POLICIE KRAJE VYSOČINA

Odbor služby pořádkové policie

JID: PCR16ETRPO50578318

Č. j. KRPJ-111739-2/ČJ-2022-1600NU

Jihlava 17. října 2022

Počet listů: 3

Veřejný ochránce práv
Údolní 39
602 00 BRNO

ke Sp. zn.: 18/2022/NZ/PG
Č.j.:KVOP-50190/2022

cestou náměstka ředitele pro vnější službu plk. Mgr. Karla Sehnala

Systematická návštěva policejních cel obvodního oddělení Třebíč - odpověď

Dne 31. března 2022 proběhla ze strany pověřených pracovních kanceláře Veřejného ochránce práv (dále jen „VOP“) ve smyslu ustanovení § 1 odst. 3 a odst. 4 písm. b) ve spojení s ustanovením § 21a a § 15 zákona č. 349/1999 Sb., o veřejném ochránci práv, ve znění pozdějších předpisů, neohlášená návštěva policejních cel zřízených při Obvodním oddělení Třebíč Krajského ředitelství policie kraje Vysočina (dále jen „oddělení“). Z této návštěvy byla ke dni 20. září 2022 vypracována „Zpráva z návštěvy zařízení“, která byla následně se závěry provedeného šetření s požadavky a určením termínů plnění nedostatků doručena vedoucímu obvodního oddělení npor. Mgr. Jaromíru Brychtovi (osobně přítomnému průběhu návštěvy) a rovněž vedení Krajského ředitelství policie kraje Vysočina (dále jen „krajské ředitelství“).

Pro využívání a režim v policejních celách (dále jen „cel“) na Krajském ředitelství policie Kraje Vysočina (dále jen „krajské ředitelství“) je pro všechny organizační články krajského ředitelství metodickým organizačním článkem odbor služby pořádkové policie krajského ředitelství. Odpověď na zprávu o systematické návštěvě předmětných cel je tedy zpracována tímto odborem, byť v přímé participaci vedení oddělení, které poskytlo k jejímu zpracování potřebnou součinnost.

Způsob provedené kontroly a stejně tak Vámi zaslanou zprávu je třeba rozdělit na dva typy zjištěných nedostatků, a to **stavebně-konstrukční nedostatky** (opatření) a **nedostatky systémové - provozní**. K oněm systémovým nedostatkům postrádáme ve Vámi zaslané zprávě, bližší identifikaci (postačilo by toliko konkrétní zařízení) vybraného policisty, který byl dotazován na chod a režim v celách, tedy zda se jednalo-li o policistu, jehož náplní práce je provádění střežení cel. Zde by mohla vzniknout jistá nepřesnost v odpovědích na Vámi kladené dotazy a to i v případě onoho dotazu k provádění prohlídek osob umístěných do cel. Pro zajištění snazšího rozpoznání příčiny vytýkaného nedostatku žádáme, aby při návštěvách cel, byly otázky k jejich provozu směřovány k policistům, kteří skutečně vykonávají ostrahu osob omezených na osobní svobodě a umístěných do cel a tato informace byla také výslovně uvedena ve zprávě z návštěvy.

Úvodem našeho vyjádření k návštěvě je třeba uvést, že cely na oddělení jsou stavebně zřízeny a provozovány v souladu s právními normami, předpisy a interními pokyny. Stran stavebních

požadavků a vybavení je vycházeno ze závazného pokynu policejního prezidenta č. 159/2009 o eskortách, střežení osob a o policejních celách (dále jen ZPPP 159/2009), a to zejména z přílohy č. 1 a 2, které definují zásady pro budování cel pro vícehodinové umístění osob a zásady pro budování krátkodobých cel.

1. Stavebně-konstrukční nedostatky

1.1 Toaleta

- ve zprávě VOP je navrhováno, aby toalety v celách byly **vybaveny záchodovým prkénkem s poklopem** a to z **hygienických důvodů a dále k zamezení šíření zápachu z toalety**;

Dílčí vyjádření:

- v této souvislosti jsme učinili dotaz na výrobce hygienických zařízení v provedení „antivandal“, přičemž nám bylo sděleno, že toto vybavení, aby splňovalo účel, pro který bylo vyrobeno, je právě v provedení **nerezového monobloku bez přídavných pohyblivých či odnímatelných částí k eliminaci poškození tohoto zařízení či způsobení škody na zdraví osobou umístěnou v cele**. Podle jeho vyjádření jsou zmíněná zařízení dodávána ve stávajícím provedení právě k eliminaci poškození tohoto zařízení či způsobení škody na zdraví osobou umístěnou v cele. Je pravdou, že hygienické zařízení lze doplnit o prkénko (v kovovém provedení) či poklop, nicméně v takovém případě se jedná o pohyblivou součást zařízení. Při užití fyzické síly lze prkénko z kotvení v monobloku vytrhnout ale i bez takového vytržení se z něj stává nástroj k sebepoškození osoby umístěné v cele popřípadě zbraň umožňující zranění policisty vykonávající ostrahu cel;
- provedení hygienického zařízení vícehodinové cely je okrajově definováno v příloze č. 1 k ZPPP č. 159/2009 se v čl. 2 písm. i), kde se hovoří o kovové dělicí konstrukci, přičemž se zde současně uvádí, že dělicí kovová konstrukce rozděluje místnost vícehodinové cely v případě, že **hygienické zařízení umístěné uvnitř cely není vyrobeno z materiálu znesnadňujícího jeho poškození**. Pro zajištění určitého komfortu osoby umístěné v cele jsme u všech vícehodinových cel krajského ředitelství postupně nahradili stávající sociální zařízení cel zařízením v provedení „antivandal“. Tím bylo zajištěno, aby měla osoba umístěná v cele přístup k sociálnímu zařízení a pitné vodě kdykoliv a bez nutnosti o toto žádat ostrahu cel. Do doby provedení této úpravy, byla osoba umístěná v cele nucena, při každém použití sociálního zařízení nebo pro přístup k vodě, žádat o zpřístupnění přes kovovou dělicí mříž policistu konajícího ostrahu cely, což nebylo komfortní jak pro osobu umístěnou v cele, tak pro policistu vykonávajícího její ostrahu.
- ne zcela lze přijmout argumentaci VOP, že toaletní poklop zajistí zabránění šíření zápachu z toalety, neboť ten primárně „vzniká“ v době přímého použití toalety osobou. Instalace poklopu pak může nepříjemný zápach eliminovat toliko zanedbatelně. K jistému komfortu v zabránění šíření zápachu přispívá mnohem více používání osvěžovače vzduchu, opakované použití splachovače a dobrá ventilace prostor cel přes ventilační systém;
- po ukončení každého umístění osoby v cele, je cela uklízena, desinfikována, a to včetně hygienického zařízení;

Závěr (přijaté opatření):

- doporučení bude akceptováno při budování nových nebo rekonstrukci (hygienického zařízení) cel krajského ředitelství;

- vzhledem k tomu, že se v daném případě jedná o relativně novou věc (požadavek), žádná interní normativní instrukce policie konkrétní provedení hygienického zařízení v cele neřeší (ne na úroveň záchodového prkénka a poklopu) a také z důvodu, že jde „jen“ fakticky o instalaci další kovové části toalety, o jehož komfortu lze vést polemiku, a také z důvodu požadavku na sjednocení určité praxe v rámci policejních cel, požádal odbor služby pořádkové policie dne 7. října 2022 o stanovisko nadřízený metodicko-kontrolní útvar – Ředitelství služby pořádkové policie Policejního prezidia České republiky, popřípadě jeho cestou o vyjádření odbor bezpečností politiky Ministerstva vnitra. Do okamžiku sepsání tohoto vyjádření nám však nebyla doručena odpověď. Poté, co se tak stane, budeme na její závěry neprodleně reagovat. Z tohoto důvodu se také může stát, že nebude dodržen termín stanovený VOP pro sjednání nápravy jím vnímaného nedostatku (tj. do 3 měsíců od obdržení zprávy).

1.2 Nástěnné hodiny

- ve zprávě VOP je navrhováno, aby byly vícehodinové cely **vybaveny hodinami**. V celách oddělení hodiny instalovány nejsou a z tohoto důvodu může být osoba umístěná v cele časově dezorientována. Přestože jsou cely vybaveny okny, a osoba tak může vnímat střídání dne a noci, je požadováno vybavení cel digitálními hodinami s 24 hodinovým zobrazením času;

Díličí vyjádření:

- dle zásad pro budování vícehodinových cel jsou tyto cely osazeny okny, tedy pro osobu umístěnou do cely je dle hygienických norem pro časovou orientaci zachován režim den/noc. V případě požadavku osoby umístěné do cely na sdělení konkrétního času, jí lze na žádost informaci sdělit policistou konajícím ostrahu cely;
- ze závěrů kontroly stran kanceláře veřejné ochránkyně práv, která proběhla **v roce 2018** na policejních celách krajského ředitelství, nám **bylo dáno doporučení, aby u vícehodinových cel, kde nejsou okna** (ani jinak není zajištěno proudění denního světla), tedy osoby umístěné do cel nemohou rozlišovat denní a noční dobu, **byly umístěny hodiny. Toto doporučení bylo splněno a tedy u cel, která jsou okny osazena a tak neshledáváme dodatečné umístění hodin do všech cel za relevantní.**
- dodáváme, že **instalace hodin je spojena se stavebními zásahy do cel**, neboť s ohledem na další technické požadavky, je třeba, aby byly hodiny napájeny ze sítě pro automatické osvětlení displeje v nočních hodinách. Hodiny s bateriemi se v minulosti neosvědčily zejména pro nutnost sledování stavu baterií resp. funkčnosti.
- stavebně konstrukční rozměry cely, výška stropu od podlahy, neexistence kovové dělicí konstrukce v cele neumožňují bezpečné tzv. volné zavěšení hodin, neboť ty by byly v možném dosahu osoby umístěné do cely a může mj. docházet k následnému sebepoškozování osoby v cele umístěné;
- příloha č. 1 ZPPP č. 159/2009 v zásadách pro budování vícehodinových cel **hodiny jako součást vybavení cel nepožaduje;**

Závěr (přijaté opatření):

- doporučení bude akceptováno při budování nových nebo rekonstrukci (hygienického zařízení) stávajících cel krajského ředitelství;

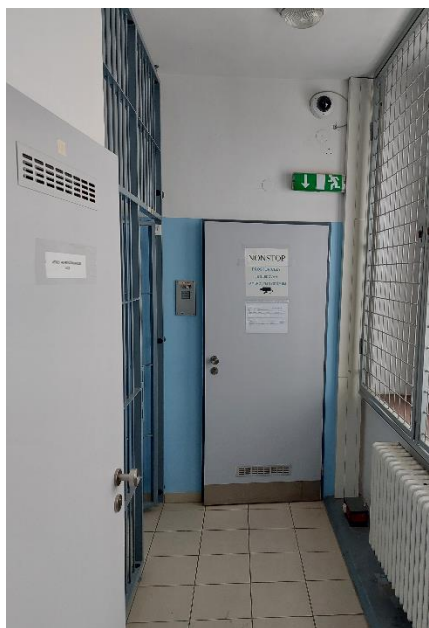
- ze stejného důvodu jako v případě doplnění hygienického zařízení v cele jsme dne 7. října 2022 odeslali na Ředitelství služby pořádkové policie Policejního prezidia České republiky žádost o stanovisko, za účelem sjednocení praxe k výše popsaným skutečnostem uvedených, neboť s obdobnými provozně technickými závadami se bude setkávat více krajských ředitelství Policie České republiky a mělo by dojít zejména k nastavení jednotného postupu k dovybavení cel výše popsanými doplňky. Do okamžiku sepsání tohoto vyjádření nám však nebyla doručena odpověď. Poté, co se tak stane, budeme na její závěry neprodleně reagovat. Z tohoto důvodu se také může stát, že nebude dodržen termín stanovení VOP pro sjednání nápravy jím vnímaného nedostatku (tj. do 1 měsíce od obdržení zprávy).

1.2 Informace o monitoringu cel

- ze strany kanceláře VOP je nám vytýkáno, že **v prostoru viditelném z krátkodobé cely nebyla umístěna tabulka informující osoby umístěné v cele o nepřetržitém monitorování prostoru cely kamerovým systémem** vzhledem ke skutečnostem, kdy je prostor cel snímán kamerovým systémem, tedy tento prostor musí být označen viditelnou tabulkou s nápisy a piktogramem informujícím o nepřetržitém monitoringu cely kamerou;

Díličí vyjádření:

- dovolujeme si upozornit (současně prosím vizte foto níže), že uvedená povinnost, tak jak jí ukládá ZPPP č. 159/2009, příloha č. 2, čl. 2 písm. m), **byla v době kontroly splněna** a to tak, že požadovaná **tabulka a piktogram byl umístěný na vnitřní straně dveří**, kterými se vstupuje k celám. Avšak při vstupu do prostor cel musely být dveře otevřeny, tudíž jejich vnitřní strana přiléhala ke stěně chodby a požadované nebylo vidět. Vizuální kontakt s informacemi je tak zajištěn pro osoby umístěné do cel, když jsou dveře zavřené a osoba v cele má tyto informace neustále před sebou. Je tedy informována o skutečnostech, že prostor cel je snímán kamerovým systémem.
- považujeme za nešťastné nedorozumění, že se kontrolní pracovnice na výše uvedené přímo neinformovaly, neboť by jim byla tato skutečnost vedoucím oddělení obratem sdělena a při zavření dveří by se tak samy mohly o existenci piktogramu a nápisu, přesvědčit;

Pohled z vnitřních prostor krátkodob. cely

Detail nápisu a piktogramu

Pohled z vnějších prostor

Závěr (přijaté opatření):

- bez nutnosti přijmout jakékoliv opatření, nedostatek od samého začátku neexistoval.

2. Systémově - provozní nedostatky

2.1 Způsob provádění osobních prohlídek

- provádění důkladné osobní prohlídky svlečením do naha tak, aby prohlížená osobě bylo umožněno svléknout nejprve oděv od pasu nahoru a obléknout se a následně svléknout oděv od pasu dolů;

Dílčí vyjádření:

- policista pracovním VOP sdělil, že osobní prohlídky většinou probíhají tak, nejprve osoba svlékne horní část oděvu, je prohlédnuta, obleče horní část oděvu a následně svleče spodní část oděvu, aby mohla být prohlédnuta. Když to policisté považují za důvodné, pak se důkladná osobní prohlídka provádí svlečením do naha v jeden okamžik. Dřepy se při důkladné osobní prohlídce nevyžadují;
- plně akceptujeme názor a doporučení „Výboru CPT“ týkající se nutnosti minimalizovat pocit trapnosti u osoby podrobované prohlídce těla, avšak současně jsme tohoto názoru, že v praxi mohou nastat situace, kdy osoba pro svoji agresivní, útočnou povahu, nespolupráci apod. takový postup odmítá;

Závěr (přijaté opatření):

- v rámci služebních porad oddělení budou policisté opětovně poučeni o plnění čl. 13 odst. 4 ZPPP 159/2009, provádění prohlídky u osoby před umístěním do policejní cely a dále jim bude znovu připomenut názor a doporučení „Výboru CPT“ k provádění prohlídky osoby ve smyslu nastíněného rozdělení při odhalování částí těla osoby.

Policisté dotčeného oddělení budou se závěry kontroly a s vytčenými nedostatky stran kanceláře VOP podrobně seznámeni. Na služebních poradách budou opětovně proškoleni s platnými právními akty a předpisy upravujícími provoz a fungování policejních cel.

Vyřizuje: kpt. Mgr. Bc. [redacted]
[redacted]

plk. Mgr. Radek Vochyán DiS.
vedoucí odboru
schváleno elektronicky